

BLOQUE I: S.XVI-XVII

TEMA 5: CONQUISTA E COLONIZACIÓN DE AMÉRICA

Despois do descubrimento de América en **1492** comeza unha longa fase de exploración e conquista coa intención de incorporar as terras do novo mundo ao control da **Monarquía Hispánica** e o obxectivo fundamental de obter beneficios económicos dos seus recursos, tanto naturais como humanos.

A conquista organízase de xeito privado, a través de acordos aos que os conquistadores chegaban cos monarcas. Estes acordos, chamados **capitulacións**, consistían en que os conquistadores obtíñan riquezas e cargos políticos a cambio de que puxeran o novo territorio baixo autoridade da **Coroa** e que lle entregaran un quinto da riqueza, o denominado **quinto real**. Entre os máis destacados conquistadores temos a **Hernán Cortés** que someteu ao **Imperio azteca**, na zona do actual **México**, e **Francisco Pizarro** que acabou co **Imperio inca** na zona andina do actual **Perú** principalmente. Esta conquista deuse en varias fases, principalmente ao longo do século **XVI**. A partir de aí os españois iniciaron un intenso período de colonización onde trataron de poboa o territorio e artellalo mediante a fundación de numerosas cidades (os españois xunto cos romanos, foron os conquistadores que maior número de cidades fundaron na Historia). Esta conquista foi posible grazas á superioridade tecnolóxica dos españois, á división interna dos grandes imperios precolombinos e, sobre todo, ao brutal impacto das enfermidades euroasiáticas (varíola ou gripe principalmente) nas poboacións indíxenas americanas. Ao redor dun 90 por cento da poboación pereceu a causa principalmente dos xermes durante a conquista e a colonización.

Como forza de traballo empregouse o **sistema da encomenda**. Os conquistadores obtíñan un número determinado de indíxenas por parte da Coroa a cambio de protección e de evanxelizalos. Como retribución por isto os indios debían traballar para os conquistadores a cambio de salarios moi pequenos. Un destes sistemas máis famosos foi o da **mita mineira**, onde os indíxenas das grandes minas de prata como **Potosí** (a maior de todas) ou **zacatecas** traballaban case como escravos. Outro dos sistemas de explotación era a importación de escravos negros sendo este un dos grandes negocios na Idade Moderna. A cantidade de prata extraída de América provocou na península un proceso de inflación tal, que se coñece como a **revolución dos prezos**. O aumento de metal circulante en España fixo que os prezos escalasen de maneira descontrolada. A prata americana foi clave na financiación das guerras europeas da Monarquía Hispánica.

Para administración das novas terras, denominada **As Indias**, que pertencían á Coroa de Castela, se crearon institucións e leis concretas. Para o seu goberno se crearon o **Consello de Indias** e para centralizar e regular o comercio a **Casa de Contratación**. Instalados inicialmente en Sevilla, converteron a esta cidade, no XVI e XVII, na máis poboada de España, baixo o reinado dos **Borbóns** no XVIII se descentralizan. Creouse toda unha lexislación propia para América (civil, política, social e económica) que se compilou nas chamadas **Leis de Indias** (fundamentalmente as **Leis de Burgos** de 1512 e as **Leis Novas** de 1542). Un dos debates máis salientables en torno as futuras leis foi o que enfrontou a **Bartolomé de las Casas** (en contra da escravización dos Indios pero a favor de importar escravos negros) e **Ginés de Sepúlveda** (a favor da escravitude dos Indios tamén) en Valladolid. En **América** a administración territorial foi dividida en **Gobernacións, Audiencias e Vicerreinados**.

Se ben é certo que a colonización trouxo consigo melloras técnicas para as poboacións americanas, podemos afirmar que as relacións foron brutalmente asimétricas. A metrópole obtiña grandes beneficios económicos das colonias, administrados por poboación de orixe español principalmente (os crioulos) e os indíxenas e os escravos eran explotados salvaxemente, sendo un dos maiores xenocidios da Historia da humanidade.